

OŠETŘOVÁNÍ A ÚDRŽBA VÝROBKU **Anhy**fast

20 a 30 MPa

Po realizaci podlahy čerstvého výrobku je nutné dodržet následující pokyny na ošetřování a údržbu produktu.

Kvalitní a důkladné ošetřování litého potěru může významně ovlivnit konečné vlastnosti, ale i rychlost jejich dosažení.

1. Vývoj počátečních pevností

1.1 Pochůznost

Po realizaci je nutné litý potěr chránit před průvanem, přímým slunečním zářením a je nutno dodržet další podmínky, o kterých bylo důkladně pojednáno v odst. 3. 1. Při dodržení těchto podmínek je možné očekávat, že potěr bude pochůzný po max. 48 hodinách od realizace. Je však třeba poznamenat, že existují i případy, kdy se doba pro pochůznost může prodloužit. Toto je většinou způsobeno okolními podmínkami a to zejména teplotou. Naprosto odlišný proces tuhnutí potěru způsobuje opačnou situaci, než je například u cementových směsí. Potěr totiž při vyšších teplotách tuhne pomaleji a při nižších rychleji, toto pak může způsobit výše zmíněný efekt. Takováto odchylka od standardu nemá žádný vliv na konečné vlastnosti.

1.2 Zatížitelnost

Ve většině případů lze počítat s možností částečného zatížení potěru po cca 6 dnech. Toto zatížení je myšleno například ve formě lehkých stavebních prací, ovšem bez přímého bodového zatížení. Rozhodně není možné potěr využívat v plném rozsahu, tak jako by byl plně vyzrálý a vyschlý. Zde je nutné opět zmínit fakt, že i plně vyzrálá podlahová konstrukce má své projektem definované maximální možné zatížení, proto je vždy dobré zvážit, co a kde bude na podlahu složeno. Například 1 paleta sádkokartonových desek o tloušťce 15 mm má váhu přesahující 1 tunu, což ve výsledku představuje zatížení cca 4,5 kN/m². Takové zatížení je projektováno velmi výjimečně, přesto je velmi často možno vidět takto složený materiál na relativně nezralém potěru. Následkem může být vznik prasklin či jiné znehodnocení realizovaného potěru.

2. Zrání a vysychání

Velmi důležitou částí realizace litých potěrů je zrání a vysychání. Konečných vlastností je totiž u těchto materiálů dosaženo nejen v časovém horizontu, jako je tomu u betonu, ale i v závislosti na míře vysušení, resp. zbytkové vlhkosti. Standardní doba nutná pro získání deklarovaných vlastností je 28 dní. Dále je třeba materiál vysušit do maximální zbytkové vlhkosti 1 hm. %. Po splnění těchto dvou podmínek je možno kontrolovat a spoléhat na deklarované pevnosti.

2.1 Vysoušení

Po prvních 48 hodinách je nutné zajistit pozvolné vysoušení potěru. Pro toto vysoušení je nejlepší přirozená cirkulace vzduchu a odpovídající teplota. V případě, že není dodržena podmínka o začátku vysoušení (schnutí) potěru po prvních 48 hodinách, existuje riziko následných objemových změn potěru, které vznikají v důsledku vysoké zbytkové vlhkosti v potěru, jež způsobuje tzv. „sekundární krystalizaci“ doprovázenou vysokým roztahováním (bobtnáním) potěru. Na druhou stranu není vhodné

začít vysušovat příliš radikálně, což by mohlo mít za následek lokální přehřátí potěru a vznik případných prasklin. Obecně není doporučeno pro vysušování používat naftové či plynové hořáky, které ze své podstaty spalování do prostoru zanášejí vlhkost, ale spíše kondenzační vysoušeče. V podzimním, zimním a brzce jarním období je doporučeno tzv. nárazové větrání, kde nejprve dochází k vyhřátí prostor s realizovaným potěrem a následně dojde k rychlému vyvětrání vlhkosti, takto se postupuje s ohledem na míru vysušení i několikrát denně. Celý proces vysušování je tedy silně závislý na těchto podmínkách, a proto je velmi složité zobecnit délku vysychání potěrů.

2.2 Zrání

Proces zrání, tedy krystalizace materiálu, je časově omezený. Ve většině případů je plně ukončen cca po 14 dnech, po kterých jsou konečné pevnostní charakteristiky závislé pouze na míře zbytkové vlhkosti.

2.3 Vysoušení na podlahovém topení

Speciální kapitolou je vysoušení na podlahovém topení. Předem je nutno uvést, že pakliže je podlahové topení provozuschopné jedná se o nejrychlejší možnou cestu k vysušení potěru. Obecně platí pravidlo 7 dnů, po kterých je možné spuštění podlahového topení. Nejdůležitější je dodržení režimu pozvolného náběhu teplot. Zjednodušeně lze tento proces popsat asi takto: první dva dny je třeba na vstupu udržovat teplotu topného média cca 20°C, následně je možné teplotu zvyšovat ve dvoudenních krocích o max. 5°C do maximální teploty na vstupu 50°C, následně opět teplotu v obdobném režimu snižovat, až do doby, kdy je litý potěr dostatečně vysušený. Zvláštní je situace v případě použití elektrického podlahového topení, zde je systém obdobný, ale zvláště je zde nutné kontrolovat teplotu topného vedení. Maximální teplota je zde 60°C, při vyšších teplotách nebo nemožnosti kontrolovat (ovlivňovat) teplotu topného systému hrozí vznik prasklin nebo jiných poruch již zatvrdlého litého potěru.

3. Povrch potěru

Na povrchu potěru se zpravidla tvoří tzv. „šlem“. Jedná se o tenkou vrstvu, jejíž množství je odvislé zejména od tloušťky a tekutosti potěru při realizaci, ale také od druhu použitého písku pro výrobu litého potěru. Při tvorbě této vrstvy v ní mohou vznikat praskliny, které na první pohled působí tak, že zasahují i do konstrukční vrstvy potěru, tyto nemají žádný vliv na kvalitu realizované podlahy. Tato tenká vrstva je nesoudržná s vlastní matricí potěru, a proto je dobré ji vždy odstranit. V případě pokládky nelepených nášlapných vrstev není nutné šlem odstraňovat, ale je nutné počítat s delší dobou vysychání. V raných stadiích zralosti potěru je možné ji odstranit prostým zametením nebo seškrábnutím, v pozdější je třeba potěr brousit odpovídajícím brusným papírem nebo diamantovým kotoučem. Odstranění šlemu také významně ovlivňuje rychlost vysychání potěru, při jeho odstranění je proces vysychání jednodušší a rychlejší. V některých případech, zejména při velmi nevhodných podmínkách na stavbě (vysoká vlhkost a nízká teplota) může docházet k tzv. přituhnutí této vrstvy šlemu k vrstvě potěru. Tato vazba je následně tak pevná, že je velmi obtížné šlem odstranit broušením. V těchto případech je pak doporučeno ověřit tahovou pevnost a v případě dostatečných pevností lze takto přituhnutou vrstvu na potěru ponechat. Broušení by mělo být vždy provedeno tak, aby povrch potěru byl homogenní a nevykazoval velké rozdíly v kvalitě povrchu, zejména s ohledem na následnou přídržnost dalších vrstev.

4. Pokládka finální vrstvy

Lité potěry jsou vhodné pro realizaci téměř všech nášlapných vrstev. Výjimku mohou tvořit zejména krytiny typu PVC nebo Marmoleum, u kterého jsou vyšší nároky na rovinnost. Jak již bylo uvedeno,

doporučujeme v těchto případech konzultaci s realizátorem těchto nášlapných vrstev, tak aby se předešlo případným nejasnostem, vícenákladům atd.

4.1 Maximální vlhkosti

Nejdůležitějším parametrem před pokládkou nášlapných vrstev je zbytková vlhkost. Její maximální hodnoty jsou pro anhydritové lité potěry uvedeny níže:

- u nepropustných podlahovin (PVC, laminát apod.) + parkety do 0,5 %
- u propustných vrstev (koberce, keramika apod.) do 1,0 %
- vytápěné potěry do 0,3 %

Pro odpovědné určení této charakteristiky je jedinou normovou zkouškou tzv. „karbidová metoda“, kde se používá reakce karbidu vápníku se zbytkovou vlhkostí v materiálu za vzniku plynu, který zvyšuje tlak v uzavřené nádobě a dle takto změřeného tlaku se stanovuje zbytková vlhkost. Zde je důležité uvést, že odpovědnou osobou pro provedení této zkoušky je realizátor nášlapné vrstvy, jelikož právě on odpovídá za dodržení normových hodnot.

V případě keramických nebo jiných obkladů hrozí jejich následné odlepení, v případě lepeného PVC hrozí vznik bublinek v důsledku odpařování přebytečné vlhkosti atd.

5. Úprava povrchu v koupelnách a kuchyních

Jak bylo uvedeno v úvodu, lité potěry na bázi síranu vápenatého nejsou vhodné do trvale vlhkých prostor. Výjimku zde tvoří kuchyně a koupelny v rodinných domech nebo bytových jednotkách. Zde je tento materiál možné použít, ale je nutno dodržet následující podmínku. Tou podmínkou je použití hydroizolačních materiálů, které jsou aplikovány po dostatečném vyschnutí potěru a před realizací obkladů nebo jiných krytin v těchto prostorách. Výjimku zde tvoří prostor pod sprchovým koutem, kde tento materiál není doporučen v žádném případě, jelikož riziko trvalého zatékání zde značně převyšuje efektivitu hydroizolačních materiálů.

Anhy podlahy s.r.o., Polní 269, Pustá Polom, PSČ 747 69

Ing. Markéta Klein
Jednatel společnosti
16.2.2011